

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU v Č. Budějovicích

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 19.5.2006

Diplomant: Sylva Kalivodová

Aprobace: NŠ

Oponent diplomové práce

Mgr. Vlasta Matěnová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vycházky do zámeckého parku v Hluboké nad Vltavou (téma)

Předložená práce obsahuje 42 strany textu, v přílohách 6 pracovních listů, 2 situační plánky převzaté z archivu NPU a fotodokumentaci, cituje 16 literárních pramenů a 3 odkazy na www stránky. Cílem bylo navrzení vycházek do vybraných míst zámeckého parku a jejich ověření v praxi.

V části literárního přehledu věnované zámeckým parkům autorka uvádí pouze tři publikace, přestože v úvodu této kapitoly upozorňuje, že je velké množství literatury zabývající se zámeckými parky. Podkladem charakteristiky zámeckého parku v Hluboké nad Vltavou a jeho historie jsou dvě citace, fauna parku a částečně flóra je popsána na základě vlastního pozorování. Zařazení výsledků vlastního pozorování do literárního přehledu není obvyklé. Přehled flóry vhodně doplňuje příloha s plánkem spodní zahrady s vyznačenými dřevinami a jejich seznamem (Schneider, 1911). Autorka konstatuje, že se až na malé výjimky velké procento dřevin z tohoto seznamu zachovalo. Je škoda, že pláněk a seznam není také aktualizován o odstraněné druhy a neodráží tak současný stav.

Následuje přehled a analýza učiva v jednotlivých ročnících, které jsou prezentovány formou tématických plánů k učebnicím prvouky a přírodovědy a výběrem tématických celků, ve kterých je vhodné zařadit vycházku. Další kapitola obsahuje vybrané části textu z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání se zaměřením na vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“ koncipovanou pro 1. stupeň základního vzdělávání. V závěru literárního přehledu je charakterizována vycházka jako vyučovací forma.

Metodika zpracování DP je stručná a málo konkrétní. Nevím, co si představit pod následujícími větami: „Dále následovaly opakované vycházky do terénu v průběhu celého roku. Při nich došlo k seznámení s přírodou.“ Co bylo výsledkem tohoto „seznámení“? Sama jste nepoužívala žádnou botanickou a dendrologickou literaturu, atlasy a klíče? Tyto publikace nejsou ani v seznamu literatury.

V DP jsou návrhy 5 vycházek, z toho 2 byly prakticky ověřeny. Zařazování vycházek do výuky je určitě přínosné a chvályhodné. Předložené návrhy vycházek v DP však celkově hodnotím jako málo promyšlené a propracované především v souvislosti s naplňováním cílů vycházek, cíle ne zcela korespondují s náplní vycházky. Podstatně více mohly být využívány i aktivizující metody práce. Uvedu některé příklady. Na str. 24 je cíl podzimní vycházky do zámecké zahrady spojené s návštěvou zámku formulován následně: „využívání náhodného pozorování - zopakování a rozšíření učiva vztahujícího se k podzimu“. Náhodné pozorování není cíl, ale jedna z použitých metod. Na téže straně doplňujete, že cílem je maximálně rozvíjet soustředěnost a pozorovací schopnosti dítěte. Proč tedy pouze „...vyučující využívá náhodného pozorování a upozorňuje na zajímavé věci (např. neobvyklost zbarvení listů, zvířata aj.)“, to by mohly pozorovat děti a vyučující by jim to vysvětloval.

Návštěva zámku je určitě zajímavá a přínosná, je jí věnována většina času, jak ale souvisí s učivem o podzimu? Hezkým a pro děti zábavným úkolem je sběr přírodnin a vytváření skřítků. U dalšího možného využití spodní zahrady je uvedeno zařazení výkladu o cizokrajných dřevinách pracovníkem zámecké zahrady nebo učitelem a obecné upozornění, že výklad o dřevinách je možno přizpůsobit pro každý ročník a že výběr vhodných zástupců dřevin se řídí zejména tím, čeho chce při výkladu vyučující dosáhnout (viz také obecné cíle na str. 29). Čeho by ale sama autorka chtěla dosáhnout a jak není zřejmé, protože vymezení obsahu a výběr věkově přiměřených informací z charakteristik převzatých z www stránek nebyl proveden. Na str. 38 je čtenáři pouze sděleno, že po realizované návštěvě zámku s dětmi „...další aktivity proběhly podle plánu, tj. bylo zařazeno povídání o vzácných stromech, např. jinan dvoulaločný, zejména jeho využití v medicíně, jeho původu atd.“

Cíl vycházky k jezírku, tj. seznámit žáky s biotopem jezírka, s jeho faunou, popřípadě s flórou, se také částečně míjí s obsahem. Činnost jedné skupiny žáků je zaměřena na stromy i s některými stejnými úkoly jako na str. 30, druhá skupina se převážně věnuje hrám rozvíjejícím smysly (kromě pozorování hladiny jezírka a v něm žijících živočichů, v PL doplňují popis morfologie kapra).

U návrhů vycházek jsou zařazeny návodné otázky a v příloze pracovní listy. Některé jsou zdařilé, jiné méně zdařilé. Pozitivní je skutečnost, že si diplomantka uvědomuje potřebu přesné formulace úkolů a směřování pozornosti žáků (str. 39). Jakou máte zkušenost s praktickými znalostmi přírodnin a jejich vyhledáváním v atlase žáky, např. str. 34.

Formálním zpracování odpovídá DP standardu. Ilustrační fotodokumentace pořízená autorkou je zdařilá. Připomínky: U obou plánek v příloze je stejné měřítko pro 100m, měřítko plánek ale při porovnání není evidentně stejné. Literatura je až na výjimky řádně citována, např. v seznamu literatury má být Ehrlich M. místo H., v SL Jurčák a kol., 1996 a na str.42 Jurčák a kol., 2003, chybí v SL Tupý a kol. 1987. Nejednotně je psána interpunkce v citacích v textu, např. str. 30 a 21. V citované literatuře se používá oficiální název Dolní zahrada, ne spodní.

Závěr: Diplomantka sice v závěru tvrdí, že byly splněny všechny v DP uvedené cíle, já považuji za splněné pouze základní cíle pro důvody uvedené v posudku. DP ještě doporučuji k obhajobě. Je škoda, že diplomantka zajímavé téma DP lépe nevyužila.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: dobře

Mgr. Vlasta Matěnová, Ph.D.

v. r.

.....
Podpis oponenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 19.5.2006

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------